

STYRELSEN FOR UNDERVISNING OG KVALITET

Undervisningsvejledning for dansk

Adgangskursus EUD

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Identitet og formål	2
3. Faglige mål	3
3.1 Uddybning af udvalgte faglige mål	3
4. Kernestof	6
4.1 Uddybning af udvalgt kernestof	8
4.2 Supplerende stof	8
5. Undervisnings- og arbejdsformer	9

1. Indledning

Denne vejledning udfolder, forklarer og eksemplificerer nogle af bestemmelserne i læreplanen for adgangskursus til EUD, dansk på niveau G. Vejledningen indfører ikke bindende krav og udfolder udvalgte dele af fagets identitet, formål, faglige mål, kernestof og supplerende stof samt undervisnings- og arbejdsmetoder.

2. Identitet og formål

Danskfaget på adgangskurset til eud består af to aspekter – fagets egen faglighed og den praksis, der kan arbejdes med i faget. Faglighed skal i denne sammenhæng forstås bredt og kan rumme fx teori, viden, faglige problemstillinger, færdigheder eller noget alment dannende. Det praksisrettede handler om, at fagets forskellige emner indgår i konkrete praksisser som de kendes fra erhvervslivet.

Dansk tager udgangspunkt i elevens læringsforudsætninger og tager afsæt i genkendelige miljøer, hvor sproget føres ind i en virkelighed, som eleven kan se sig selv i eller relatere til, og således bliver det teoretiske virkelighedsnært og håndgribeligt. Derfor finder undervisningen også sted der, hvor der arbejdes med praksis eller produktion, fx i værksteder eller i et praksissamarbejde med lokalsamfundet. De praksisnære aktiviteter kobles sammen til en fællesskabende virkelighed, hvormed elevens kommunikative færdigheder og kompetencer bliver centrale på alle niveauer. Den procesorienterede tilgang kan her prioriteres, da skriveprocessen således kan integreres som en naturlig del. Dermed opleves danskfaget ikke som isoleret, men som et redskab, der udvikler alle former for kommunikative færdigheder og kompetencer.

Eleven starter på adgangskurset og er måske uafklaret i forhold til, hvilken erhvervsuddannelse eleven efterfølgende søger optagelse på. Det betyder, at undervisningen i dansk tilrettelægges så eleven stifter bekendtskab med flere typer af erhvervsuddannelse, men også at underviseren indarbejder bevidsthed om oplæring af fagsprog. For inspiration til denne kompetence, hvor eleven lærer at tilegne sig et fagsprog, henvises der til "Den sproglige dimension", som er et inspirationsmateriale udgivet af Fastholdelse Taskforce: <http://www.fahot.dk/FastholdelsesTaskforce/Paedagogiske-vaerktoejer/Den-sproglige-dimension>

Formålet med danskfaget er at styrke elevens forudsætninger for at indgå i det videre uddannelsesforløb, på arbejdsmarkedet og i civilsamfundet. Der lægges vægt på det innovative og kreative på samme niveau som det analytiske og kritiske. Formålet er, at flere af elevens kompetencer bringes i spil, så eleven oplever at kunne bidrage positivt og derved få en fornemmelse af mestring og endda succes i forbindelse med faget. Den multimodale kommunikation¹, hvor der via det udvidede tekstbegreb arbejdes med alle former for kommunikation og sanser og de forskellige udtryksformers samspil, kan her inddrages, så eleven i andre sammenhænge oplever, at faget er meningsfuldt, og kan anvende det i praksis.

---

¹ Multimodale tekster er tekster, der består af flere elementer, som sammen kan supplere eller understøtte hinanden, fx en lydoptagelse af en skreven tekst eller billeder og video af fremgangsmåden for tilberedning af mad.

Danskfaget bør, så vidt det er muligt, inddrage teknologi, der understøtter de vide rammer for tekstbegreb, læsning og skrivning, som faget lægger op til. Dette skal foregå i samarbejde med eleverne, så de kan vise/lære andre, hvad de mestrer på det teknologiske felt. Elevernes styrker skal ses, anerkendes og inddrages, hvor det er relevant.

3. Faglige mål

Læreplanen for dansk angiver de faglige mål for undervisningen på G-niveau. Eleverne skal forberedes til et eud-forløb, hvor indgangen er at bestå optagelsesprøven til eud.

De faglige mål er slutmål

De faglige mål beskriver, hvad eleven forventes at *vide* og *kunne*, og hvordan eleven forventes at *kunne handle*, efter at have gennemført et niveau i faget. Målene beskriver således elevens slutkompetencer og forholder sig ikke til indholdet i undervisningen eller processen undervejs. Målene er opdelt i viden, færdigheder og kompetencer:

Det kan være svært at adskille viden, færdigheder og kompetencer, når målene skal beskrives, og når læreren skal vurdere, om en elev har nået målene ved undervisningens afslutning. Når læreren skal vurdere dette, vil vurderingen ofte være baseret på en kombination af elevens viden, elevens færdigheder og elevens kompetencer.

3.1 Uddybning af udvalgte faglige mål

Dette afsnit uddyber og konkretiserer udvalgte faglige mål. Samtlige faglige mål fremgår af læreplanen for dansk. Man skal således læse læreplanen for at se alle de faglige mål for dansk som nævnt indeholder begreberne viden, færdigheder og kompetencer.

Viden

Viden er noget, eleven besidder. Viden er de indholdsområder, stofområder og faglige områder, som eleven beskæftiger sig med i faget.

Udvalgt fagligt mål	Uddybning af eksemplificering
Eleven har viden om:	
Læsning og fortolkning	Elevens viden om læsning og fortolkning er grundlæggende og eleven har kendskab til tekstanalyse, forskellige læsestrategier og genrer. Læsning og fortolkning kan udfoldes på mange forskellige måder og i et fagligt samspil med værksteder, temaer og andre fag. Det kan fx være viden om: - Forskellige teksttypers umiddelbare udtryk og form, fx en opskrift, en arbejdsbeskrivelse, en manual, en video eller en artikel - Vigtigheden af at brainstorme, før man læser en tekst, så man aktiverer forforståelsen - At læsning kan være både visuel og auditiv

	- At notatteknik også kan være at tage billeder, indtale pointer, optage video mv. - At det er vigtigt at anvende den rigtige læsestrategi på en konkret tekst, da forskellige teksttyper stiller forskellige krav til læsningen - At nogle elementer i teksten er vigtigere end andre og kræver forskellige former for notatteknik - At analyse og fortolkning kan bidrage til en større forståelse af tekstens nuancer - At skelne mellem fagsprog og ikke-fagsprog
Skriftlig fremstilling	Elevens viden om skriftlig fremstilling er grundlæggende og med basal fokus på forskelle mellem tale-, hybrid-, fag- og skriftsprog, på teksters opbygning, form og indhold og på viden om skriveprocesser. For at udvikle elevens viden kan man arbejde med forskellige praksisrettede tekster, hvor eleven i samarbejde med de andre elever undersøger udvalgte grammatiske begreber, herunder hvad de gør for teksten. Elevens viden kan udbygges ved at skabe nysgerrighed over for sproglige virkemidler og ved gennem forskellige tekster at lære eleven, at det kræver grammatisk kompetence at skabe sammenhængen mellem indhold og sprog på et grundlæggende niveau. Undervisningen bør være anvendelses- og procesorienteret.

Færdigheder

Færdighed er noget, eleven kan, en evne til et eller andet. Færdighed viser dig i form af teknikker og indgår i udførelsen af opgaver og løsningen af problemer.

Udvalgt fagligt mål	Uddybning og eksemplificering
Eleven har færdigheder i:	
At tale og lytte	Elevens tale- og lyttefærdigheder på G-niveau skal udvikle sig, så eleven kan udtrykke sig forståeligt og hensigtsmæssigt, formidle og præsentere sine egne produkter, lytte aktivt og indgå i dialog samt begrunde sine egne holdninger. Det er vigtigt, at eleven opnår færdigheder i at vælge en hensigtsmæssig kommunikation og får en følelse og en forståelse af, at kommunikationssituationen er forskellig alt efter formål og modtagergruppe. De kommunikative færdigheder kan komme til udtryk på forskellige måder: - At forholde sig til sin produktion og kunne formidle og præsentere den - At kunne indgå i dialog med lærere og elever om egne og andres produkter

	Eleven skal blive bevidst om, at det kan være nyttigt at kunne forklare/præsentere ved at anvende lyd, video eller skreven tekst, fx hvis eleven har lavet en middagsret i køkkenet og nu skal formidle opskriften og processen. Eleven skal også blive bevidst om, at det er vigtigt at kunne begrunde, hvordan han/hun har udarbejdet et konkret produkt i forbindelse med et fagligt tema, fordi det anvendte fagsprog er en central del af læringen. Hvis eleven eksempelvis har repareret en cykel i værkstedet, er det vigtigt at kunne forklare om fremgangsmåden, helt konkret hvordan cyklen er repareret, da det ellers er svært at vurdere, om reparationen er korrekt udført, eller om den kunne være udført anderledes. For at kunne udvikle elevens kommunikative færdigheder i at beskrive, begrunde og argumentere er dialogen central i alle elevens fag og i det faglige tema. Eleven skal øve sig i at kunne begrunde, hvad han/hun mener, og at kunne lytte til andre og på den baggrund kunne argumentere for sine egne holdninger. Den procesorienterede tilgang bør prioriteres, så skriveprocessen bliver integreret som en naturlig del af elevens hverdag. Det bør også prioriteres, at den procesorienterede tilgang tilgodeses i den del af skriveprocessen, der handler om at rette teksterne.
Skriftlig fremstilling	Eleven skal udvikle sine færdigheder i skriftlig fremstilling skal understøtte udviklingen af de grundlæggende færdigheder. Elevens skriftlige formåen på G-niveau strækker sig til at kunne udtrykke sig forståeligt og kunne fremstille praksisrettede tekster. Skriftligheden kan komme til udtryk på mange forskellige måder: - Arbejdsbeskrivelser med brug af fagsprog - Oplæg med informationer, regler og retningslinjer - Instruktioner - Brugervejledninger - Opskrifter - Manualer - Videoer - Manuskripter - Digte Det skriftlige element kan også komme til udtryk gennem egenproduktion af multimodale tekster, hvor eleven tager udgangspunkt i konkret værkstedsarbejde eller fritidsliv: Musik: Eleven kan udarbejde tekster til musik, fx raptekster eller tekster til popsange, hvor eleven kombinerer teksterne med en musikvideo. Køkken: Eleven kan udarbejde opskrifter eller QR-koder til indkøbslister, optage video af tilberedningsprocessen eller udarbejde billedcollager af den færdige mad.

	Omsorg: Eleven kan indspille stop-motion-film, spille rollespil eller indspille podcasts om anerkendende kommunikation, hvor de forskellige udtryksformer understøtter hinanden. Elevens færdigheder og progression i arbejdet med skriftlig fremstilling dokumenteres gennem elevens arbejdsportfolio, og det fungerer som en løbende proces, hvor den enkelte elevs indsats og præstation tydeliggøres. Dermed oplever eleven, at læring er en kontinuerlig proces, der aldrig stopper, men er en del af hele livet, også når eleven eksempelvis skal starte på en erhvervsuddannelse eller får et arbejde.

Kompetencer

Kompetence er elevens evne til at handle i bestemte kontekster. Kompetence betyder, at eleven har viljen og evnen til at bruge sin viden og sine færdigheder i en given situation.

Udvalgt fagligt mål Eleven har kompetencer til at kunne:	Uddybning og eksemplificering
Tale og lytte Eleven har kompetencer til at kunne anvende danskfaglige begreber	Eleven skal lære betydningen af danskfaglige begreber, så disse kan anvendes som støtte til de praksisorienterede opgaver. Et eksempel herpå kan være kommunikationsmodellen, som giver eleven forståelse af, at der i enhver kommunikationssituation er en afsender, et budskab og en modtager. Eleven skal opleve, at kommunikation er kontekstafhængig og skal tilpasses den konkrete situation, f.eks. en elev kan omsætte fagudtryk og forklare for udenforstående. På G-niveau kan eleven forklare, diskutere, argumentere for og tage stilling til et hensigtsmæssigt valg af medie på et grundlæggende niveau. Da adgangskursets G-niveau danner grundlag for optagelse på en erhvervsuddannelse, bliver det særligt vigtigt at eleven kan omsætte erhvervsfaglige udtryk klart og præcist – og øver sig i denne kompetence. Det kræver både kommunikativ og faglig indsigt, og eleven oplever, at det danskfaglige bliver afgørende for netop denne kompetence.

4. Kernestof

Undervisningens indhold består af kernestof og supplerende stof. Undervisningen på adgangskurset til eud er ikke styret af et pensum, men af de faglige mål for undervisningen, som er beskrevet i fagets læreplan. Af læreplanen fremgår følgende:

Kernestoffet udvælges med udgangspunkt i konkrete og erhvervsrelevante problemstillinger, som eleven kender fra hverdagen og som eleven på sigt stifter bekendtskab med i et erhvervsuddannelsesforløb. Der

tages udgangspunkt i det udvidede tekstbegreb og omfatter sprog, alle slags tekster, kommunikation og medier. Der arbejdes med nedenstående kernestof:

<i>Tale og lytte</i>	<i>Læsning og fortolkning</i>	<i>Skriftlig fremstilling</i>
- Forskel på skriftsprog og talesprog - Kommunikationssituationer - Aktiv lytning - Retoriske virkemidler i forbindelse med oplæsning og fremlæggelse - Danskfaglige mundtligt sprog - Mundtlig argumentation - Høretekster	- Læsning og læsestrategier - Fiktionstekster - Praksisnære sagtekster - Simple analysebegreber - Billeder	- Sproglig korrekthed og variation - Ordklasser og morfologi - Sætningen og dens væsentligste led - Elektroniske ordbøger og opslagsværker - Kommunikationssituationen

Disse kompetencer skal ikke udvikles isoleret, da de naturligt er forbundet via elevens praksisnære undervisning.

I danskfaget optræder praksis alle de steder, hvor eleven er og der, hvor eleven søger optagelse efter adgangskurset. Et eksempel herpå er, at hvis eleven er orienteret mod mekanikeruddannelsen. Her bruger eleven og læreren i samarbejde danskfaget, når de kommunikerer om det konkrete arbejde. Eleven kan fx udarbejde en instruktionsvideo om, hvordan man reparerer en del af en motor. Eller eleven kan skrive en mail til en kunde, hvor det forklares, hvad problemet med kundens bil er. I dette arbejde inddrages alle færdighedsområder naturligt – med udgangspunkt i elevens aktuelle niveau. Dette gør sig også gældende i praksisfelter som fx fritid og kulturliv, hvor eleven skal have hands-on-erfaring med praksisfeltet. Igen skal det understreges at eleven allerede på adgangskurset udvikler bevidsthed om forskellen på fag- og ikke-fagsprog.

Praksis kan også tage udgangspunkt i elevens hverdagsliv, hvor der fx kan arbejdes med:

- Fritidsinteresser
- Kulturliv
- Mødet med det offentlige system
- E-handel

Der kan arbejdes med ovennævnte eksempler på alle niveauer, men med forskellige taksonomier og forskelligt læringsudbytte.

Elevens egen motivation og egne læringsforudsætninger bliver et bærende element i udvælgelsen af kernestof relateret til elevens hverdagsliv. Fordi der tages udgangspunkt i relevante problemstillinger, opleves kernestoffet meningsfuldt for den enkelte elev. Det bør tilstræbes, at kernestoffet og den praksisrettede tilgang kombineres, sammentænkes eller kobles med de øvrige fags kernestof eller faglige temaer, således at eleven hele tiden arbejder anvendelsesorienteret. Hvis eleven eksempelvis er

interesseret i badminton, skal dette behandles fra flere vinkler. Eleven skal ikke blot læse om sporten, men faktisk også prøve at spille, indspille en video, hvor han/hun præsenterer de forskellige slag, planlægge en turnering eller skrive et essay om en sportsstjerne.

4.1 Uddybning af udvalgt kernestof

Nedenfor uddybes udvalgt kernestof fra læreplanen, mens den samlede liste over kernestof findes i læreplanen. Kernestoffet skal tage udgangspunkt i den konkrete praksis, som eleverne arbejder med.

Udvalgt kernestof

Kernestof	Uddybning og eksemplificering
Tale og lytte Aktiv lytning	Formålet med aktiv lytning er, at eleven klædes på til at være deltagende og nærværende i situationer, hvor en anden taler. For at kunne fungere på en uddannelse, på et job og i samfundet er det vigtigt, at eleven kan fokusere på indholdet af en samtale, stille åbne spørgsmål, holde øjenkontakt, signalere interesse og have et aktivt kropssprog. Der kan arbejdes med rollespil, hvor eleven har forskellige roller og via sit kropssprog skal vise eksempler på, hvad aktiv lytning gør for kommunikationen. Der kan tages udgangspunkt i kommunikationssituationer af både formel og uformel karakter, da dette stiller forskellige krav til elevens evne til aktiv lytning og hensigtsmæssig adfærd. Eleven opnår derigennem forståelse af, at det kræver noget andet at lytte aktivt på et værksted eller i en anden faglig sammenhæng end i forbindelse med private arrangementer, hvor man kender hinanden og har andre forventninger til kommunikationen.
Skriftlig fremstilling Kommunikationssituationen	Eleven oplever at den skriftlige fremstilling udvikler sig på et grundlæggende niveau frem mod bevidsthed, sproglig korrekthed og basal sproglig variation. Eleven kan udarbejde en YouTube-video om et konkret emne eller udarbejde en fotodokumentation. Eleven kan arbejde med forskellige modtagergrupper: Hvordan skriver vi til chefen, kunden, vennerne, mor, læreren? Eleven kan besvare e-mails fra eksempelvis pårørende eller forældre mv. Eleven kan lave et opslag på de sociale medier om til en podcast.

4.2 Supplerende stof

Det supplerende stof skal, jf. læreplanen: ” uddybe og perspektivere kernestoffet samt udvide elevens faglige horisont i relation til det fremtidige erhverv eller uddannelsesretning”.

Det supplerende stof kan dermed bestå af forskellige tekster, hvor omdrejningspunktet er den enkelte elevs tilhørsforhold til adgangskurset til eud og ønske om kommende erhvervsvalg, men der kan også indgå tekster, hvor omdrejningspunktet er elevens dagligdag, så både samfund, familie og fritid kan indgå. Dette giver mulighed for at inddrage konkrete og relevante oplevelser og arrangementer fra elevens nærområde, hvormed det supplerende stof gøres virkelighedsnært og vedkommende. Eleven kan fx læse lokalavis med henblik på at opsøge relevante begivenheder, og der kan efterfølgende følges op på det i danskfaget. Hermed understøttes danskfagets synergi, hvor fagets egen faglighed anvendes i en konkret, praksisrettet kontekst og omvendt. Hvis der er indgået en aftale med et plejehjem, kan eleven eksempelvis skrive en invitation til beboerne på plejehjemmet om en fælles madlavningsdag eller gymnastik for plejehjemmets beboere.

Når det supplerende stof skal udvælges, er det vigtigt at sætte den enkelte elevs læring og motivation i centrum, da det supplerende stof netop derved understøtter kernestoffet, fordi der skabes mulighed for øget refleksion hos eleven. Formålet med det supplerende stof bør altid være tydeligt og med klart formulerede opgaver.

Hvis eleven er tilknyttet et værksted med en bred kontaktflade i form af kunder og leverandører, kan der tages udgangspunkt heri, da dette kan udvikle og styrke elevens kommunikative færdigheder, fx ved at eleven indgår i dialog med leverandører og kunder, både skriftligt og mundtligt.

Det supplerende stof kan også være sociale medier, hvor den digitale dannelse kan styrkes, ved at eleven opnår fortrolighed med ansigtsløs kommunikation og med de evt. udfordringer, der ligger i denne kommunikationsform. Der kan tages udgangspunkt i elevens egen brug af digitale medier, men virksomheders brug af medier kan også inddrages og undersøges. Alt efter elevens niveau kan der arbejdes med lukkede eller åbne spørgsmål.

Det supplerende stof bør omfatte en bred variation af genrer, og det kan også omfatte skønlitteratur. Ved at arbejde med forskellige genrer bliver dansk et redskab, der binder ting sammen og bidrager til elevens dannelse. Eleven kan eksempelvis via skønlitterære tekster opnå en evne til at sætte sig i et andet menneskes sted og anskue verden fra et andet og nyt perspektiv.

5. Undervisnings- og arbejdsformer

Eleverne skal opleve, at de i forløbet arbejder med en meningsfuld helhed, som underbygger deres motivation for at deltage. Under forløbet indgår lærerteamets lærere i arbejdet på de områder, hvor de kan bidrage med deres faglighed. Fx kan dansklæreren bidrage til en praksis eller en produktion ved at behandle faglige tekster om det valgte emne. Det kan samtidig understøtte, at det bliver relevant og meningsfuldt for eleverne at beskæftige sig med fagtekster som genre.

Samarbejde og elevinddragelse

Undervisningen tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger for læring og er derfor også individuelt tilrettelagt. Dermed bliver undervisningsdifferentiering et bærende princip i tilrettelæggelsen af undervisningen, da elevernes kompetencer, både faglige og sociale, ikke vil være de samme. Da dansk på adgangskurset til eud er praksisrettet, vægtes en helhedsorienteret undervisning, hvor samspillet med

andre fag og faglige temaer bliver sat i centrum. Derfor er det afgørende, at undervisningen tilrettelægges med stor alsidighed, og at arbejdsformerne er didaktisk varierede og tilpasses den enkelte elev og dennes praksis. Undervisningen vil således omfatte forskellige arbejdsformer med stort fokus på samarbejde, da dette vægtes i praksis og er en forudsætning for at kunne indgå på en arbejdsplads. Konkret kan eleverne arbejde med forforståelse før opstarten af et nyt tema/et nyt projekt, hvor de erfaringsudveksler i ”summe-grupper”. Eleverne kan indgå i gruppearbejde, hvor de supplerer hinanden i forhold til anvendelsen af forskellige udtryksformer og samtidig øver og udvikler deres mundtlighed og kommunikationsevne.

Praksis og produktion

For at skabe aktiv elevdeltagelse i både den praktiske/produktionsmæssige og den teoretiske undervisning er det vigtigt, at eleven kan se en rød tråd i forløbet. Det skal fremgå tydeligt for eleven, at tingene hænger sammen – eksempelvis er det afgørende, at et praksisrettet produkt formidles på en måde, der giver mening for modtageren, ligesom valget af medie har betydning for en konkret målgruppe.

Værkstedsundervisningen kan dermed ikke stå alene, hvilket eleven skal erfare, da det er nødvendigt at udvikle sine danskkompetencer for at kunne formidle hensigtsmæssigt. Læringsmålet skal være tydeligt og vedkommende, så elevens motivation styrkes. Det er meget vigtigt at hjælpe eleven med at fastlægge delmål og samtidig kunne se helheden.

Koblingen mellem den praktiske/produktionsmæssige og den teoretiske undervisning kan også understøttes ved hjælp af den problembaserede læring (PBL), der kan tage udgangspunkt i elevens praksis og i en praksisrettet case, hvor der skal analyseres situationer med iboende konflikt, herunder hvordan kommunikation kan afværge og løse konfliktsituationer. PBL kan øge elevens evne til refleksion og samarbejde på tværs af praktisk og teoretisk undervisning.

Centrale begreber

Det udvidede tekstbegreb: En tekst har en kommunikativ hensigt. En tekst kan optræde alle steder og i alle former. En tekst er dermed alle de måder, vi udtrykker os på. En tekst kan være nonverbal, den kan være mundtlig eller skriftlig, eller den kan være udformet som fx en film, et billede eller en collage. En tekst er ikke begrænset til en bestemt udtryksform.

Arbejdet tilrettelægges helhedsorienteret: Undervisningen skal være meningsgivende for eleven, der skal opleve, at danskfaget sammentænkes med de praksisrettede fag. Dette stiller krav til metode og didaktik, da danskfaget netop skal integreres i den daglige undervisning.

It: Elektroniske løsninger, der understøtter kommunikation. Vi anvender it via computere, smartphones og tablets. Vi anvender it, når vi kommunikerer via mail, sms og onlinefællesskaber.

Innovativt, kreativt, analytisk og kritisk beredskab: At udtrykke sig på nye måder, der bryder med traditionelle udtryksformer. For at udvikle det innovative og kreative beredskab er det nødvendigt at kunne analysere og forholde sig kritisk til eksisterende løsninger.